

MAVİ YEŞİL

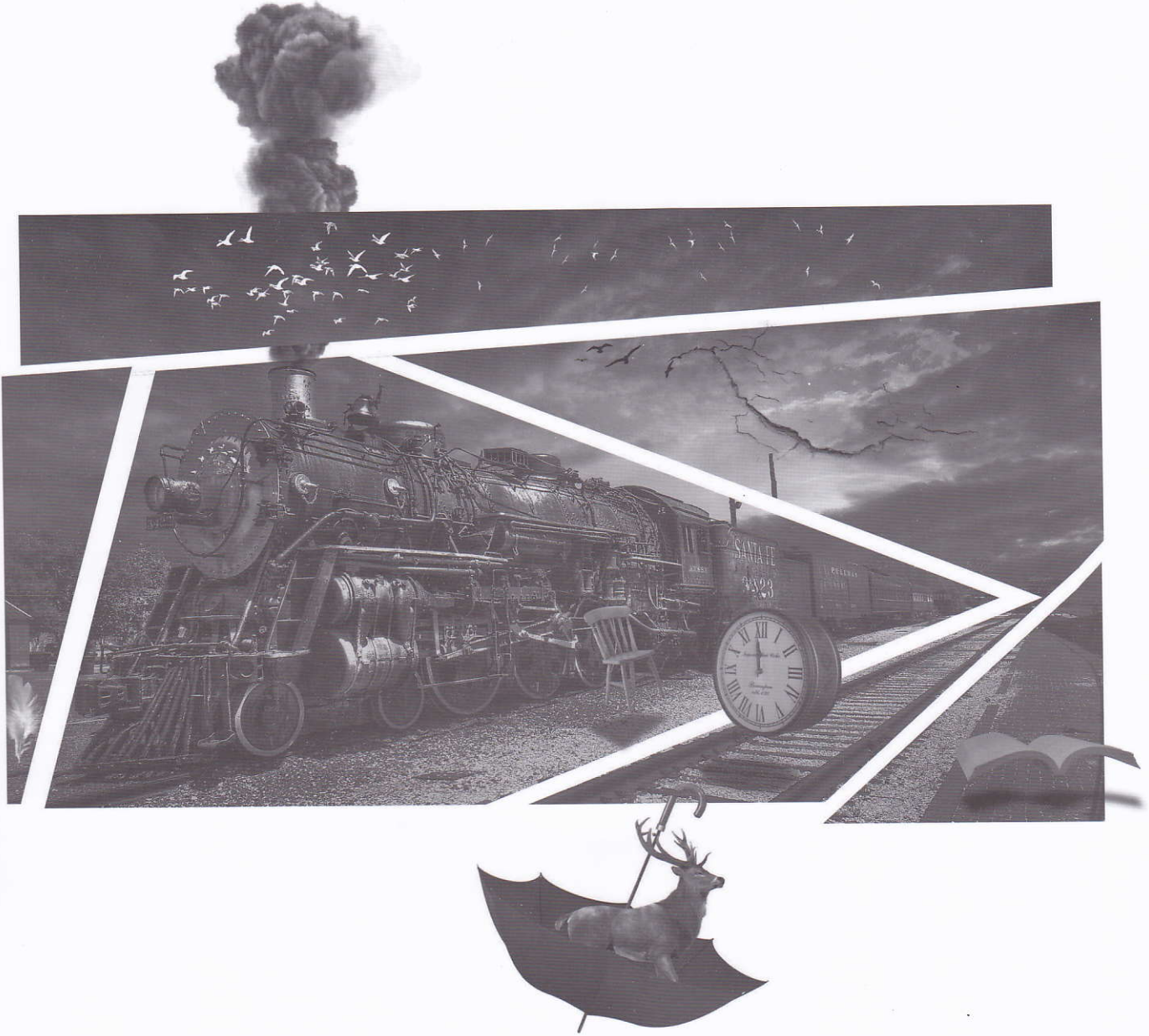
ISSN 1303-0019

97

Kültür | Sanat | Edebiyat

Ocak - Şubat 2016

H. Ziya'nın Nesl-i Ahir
Romanında
Hafiye Örgütü ve Sansür

Sinemada Nesne Estetiği

Modern Anlatı Ekseninde
Göstergebilim Üzerine Bir Deneme

Tutunamayanlar

Ödağında
İki Farklı Okuma

Veysel Çolak ✿ Hasan Öztürk ✿ Esra Polat ✿ Gökhan Arslan ✿ Abdullah Rıdvan Can
Muharrem Sönmez ✿ Ramiz Kağıtçıoğlu ✿ Can Şen ✿ Altay Ömer Erdoğan ✿ Ayşe Bahar Kambur
Aytaç Ören ✿ Ertan Alp ✿ Ayşe Asrın Yılmaz ✿ Zeynep Altintepe ✿ Mervan Söylemez
Özlem Tezcan Dertsiz ✿ Sevda ✿ Ramazan Aydın ✿ Orçun Ünal ✿ Melike N. Korkmaz ✿ İlker Aslan

Can Şen ile Yeni Şiir Kitabı Hayâlhâne Üzerine Söyleşi

RAMİZ KAĞITÇIOĞLU

Ramiz KAĞITÇIOĞLU: Yeni şiir kitabınız *Hayâlhâne* hayırlı olsun. Öncelikle bize kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz?

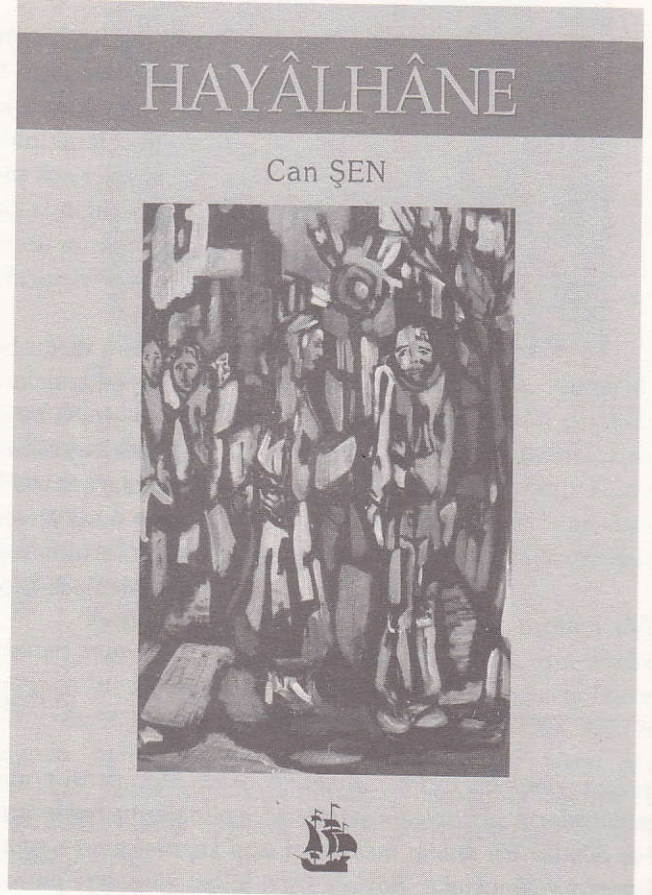
Can ŞEN: 1986 yılında İstanbul'da doğdum. İlköğrenimimi İstanbul ve Çanakkale'de tamamladıktan sonra Balıkesir Savaştepe Anadolu Öğretmen Lisesi'nden 2004 yılında mezun oldum. Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği bölümünü 2009 yılında bitirdim. Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yeni Türk Edebiyatı bilim dalında yaptığım yüksek lisansımı 2012 yılında tamamladım. Şu an Bartın Üniversitesi'nde Türk Dili okutmanı olarak çalışıyor ve aynı üniversitede doktora eğitimime devam ediyorum. İlk şiir kitabım *Erken Zaman* 2006'da yayımlandı. 2012'de *Edebiyat İncelemelerinde Psikanaliz Kullanımı* adlı eserim ile Manisa'dan hocalarımızla hazırladığımız *Vefâtının 50. Yılında Peyami Safa Kitabı* yayımlandı. Âsaf Hâlet Çelebi üzerine hazırladığım yüksek lisans tezim 2014'te kitaplaştı. Ekim 2015'te de *Hayâlhâne* şiir kitabı olarak ikinci, toplamda ise beşinci kitabım olarak okurlara sunuldu.

RK: *Hayâlhâne*'nin yayım sürecinden ve içeriğinden biraz bahsedebilir misiniz? "Ön Söz"de ilk kitabınız *Erken Zaman*'ı yeniden bastırmak yerine ondan bazı şiirleri buraya aldığınızı belirtmişsiniz. Ayrıca hacim olarak da küçük, 21 şiirlik bir kitap. Bir şiir kitabı için bu sayı az değil mi?

CS: Az değil... Daha doğrusu edebî eser için sayı belirleyiciliği olan, dikkate alınması gereken bir etken değil bence. Meselâ, Âsaf Hâlet'in toplam 79 şiiri var. Tanpınar da az yazmış. Öbür yandan Attilâ İlhan'ın, Sezai Karakoç'un, İsmet Özel'in şiirleri sayı olarak daha çok. Ama bu isimlerin hepsi edebiyatımızın önemli şairleri. Birine az yazmış ya da öbürüne çok yazmış şeklinde şiir iklimini belirleyici bir yorum yapamayız. Azlık çokluktan öte önemli olan şiirlerin kalitesidir. Bu açıdan baktığımda kitabımda 21 şiir olmasını bir eksiklik ya da zayıflık olarak görmüyorum.

Aslında elimde daha fazla şiir vardı, ama hem daha kalitelilerini okuyucuya sunmak hem de kitapta içerik olarak belli bir organik bütünlüğü yakalamak için şiirlerimi bir elemeye tabi tuttum, elde bu 21 şiir kaldı.

Erken Zaman'a gelince... Oldukça gençken (20 yaşında) yayımladığım bu ilk kitabımı reddettiğim kesinlikle zannedilmesin. Ama yıllar içinde gelişen edebî birikimimle geriye baktığımda *Erken Zaman*'daki şiirlerimi çok kaliteli bulduğumu söyleyemem. Yine de onlar benim öz çocuklarımdır ve şiirimin gelişim sürecinde ilk basamağı oluşturuyorlar. *Hayâlhâne*'de içerik ve söyleyiş bakımından çıtımı yükselttiğimi düşünüyorum. Bu yüzden *Erken Zaman*'ın yeni baskısını yaptırmak yerine ondan "sevdiğim" birkaç şiiri yeni kitabıma aldım.

RK: *Hayâlhâne*'deki şiirlerde en çok neyin üzerinde durdunuz?

CS: Kitabımın üç temel ekseni var: korku, hüznün, yalnızlık. Korkunun daha baskın olduğunu da söyleyebilirim. Kitabımın kapağındaki resmi seçiş sebebim de bu. Dikkat ederseniz resimdeki insanların yüzlerinde de bir korku ve tedirginlik var. Böylece kapak resmi de iç kompozisyonu tamamladı. Resmini kullanmama izin veren değerli hocam Ferhunde Küçükşen Öner'e buradan tekrar teşekkür etmek istiyorum.

Korku, hüznün ve yalnızlık... *Hayâlhâne*'yi baştan sona okuyan bir okurun da aklında kalacak üç kelime eminim bunlardır. Farklı zamanlarda yazılmış bu şiirler bu bağlamda bir bütünlük taşımaktadır.

Tabii ki bu üç temanın sebepleri de önemli... Bunlar tamamen şahsî hayatımın şiirlerimdeki izleri. Şiirlerimde ben tamamen kendimi anlatırım. Ama "gerçek kendimi", yani aslında sosyal hayatta diğer insanlara anlatamadığım, paylaşmadığım acılarım, duygularım şiirlerimde varlık bulur. Bu yüzden kitap basılmadan önce dosyasını okuyan bir hocam tanıdığım Can'la şiirlerdeki Can'ın oldukça farklı olduğunu söylemişti. Bu benim içe kapanıklığımdan kaynaklanıyor. İçimde kopan fırtınaları ya da beni kavuran acıları

AHRAZ

ipektin dünya armağanı yaralara
gözlerinde yitirdiğimi sözlerinde aramasam
dokunamazdım bana biriktirdiğin kuytuna!
pencereler mi suçlu, yoksa kan mı radyodan akan
mekânsız rüyalara sarılmışız fark etmeden
ama bizden intikam alan zaman
ruhumuzu okşamamış mıydı eskiden?

susmak en değerli alfabeydi aramızda
karakışlarda açan bir yelkovan çiçeği gibi
tenimizdeki anlamını okuturduk kuşlara,
şimdi terk edilmiş bahçedir göğsüm
ellerine, ellerimize ve parmaklarımıza
ey kılıfında gününü bekleyen hançer
kimim kaldı senden başka?

neden bütün kalpler
ahraz zamana ve aşka?

herkesle paylaşamıyorum. Şiirlerimde bunları rahatça yazabiliyorum ve acıların, korkuların şiirleşmesi beni büyük ölçüde rahatlatıyor, bir nevi terapi...

Korku konusunda özellikle Peyami Safa'ya yakın hissediyorum kendimi. "Benim şuurum bir facia atmosferi içinde doğdu" diyen ve ömür boyu "bir facia beklemek vehmi" yaşayan Peyami Safa'nın acılarında kendimi buluyorum. "İztirap bizim diğer adımız Peyami! / Hayatın darlığına sıkışan ruhlarımız / Ağladı ve ağlayacak her gece, / Gözyaşlarımız birbirine karışıyor Peyami!" şeklinde başlayan "Peyami'nin Acıları" şiirim böyle bir ruh ortaklığının yansıması.

"Gömü" şiirimdeki "Delirirsem gömün beni... / Kim ne anlar, / Korkmuşum hayattan? / Bir çılglık dişlerken / etle-rimi / Mutluluk / Uzak denizlerde puslu bir liman..." mısralarım da şiirlerimdeki korkunun patolojik hâllerinden biri...

Yine yalnızlık da hayatımın belirgin unsurlarından biri olarak şiirlerimde yer alıyor: "Ben herkese ağladım şiiri bildiğimden beri / Gâh ağıt yaktım, gâh mersiye düzdüm. / Şimdi düşünüyorum: Kim ağlayacak bana!? / Kim derecek simsiyah göklerden tozpembe güller?" Hayatta bazı hayâllerin kırılması, yarım kalması insanı ister istemez yalnızlığa ve hüzne sürüklüyor. Bu noktada Tefik Fikret'in şiirlerinde gördüğümüz hayâl-hakikat çatışmasının farklı şekillerdeki izlerini şiirlerimde görmek mümkün...

RK: Şiirlerinizi nasıl yazıyorsunuz?

ÇŞ: Sadece şiirlerimi değil, tüm metinlerimi (hikâye, deneme, makale vb.) önce kafamda yazıyorum. Günler, hatta bazen aylar süren sancılı bir süreçten sonra metinlerim ortaya çıkıyor. Kendi başıma otururken, kalabalık içinde boş boş bakınırken, hatta bazen okurken ve ders anlatırken ben kafamda metinlerimi yazıyorum. Metnin kafamda yazılması bitmeden kâğıt üzerinde ya da bilgisayarda yazmaya baş-

lamıyorum. Aslında benim için eserin harflere dökülmesi metnin bitişiyle başlıyor.

RK: İki şiir kitabınız arasında dokuz yıllık bir süre var ve *Hayâlâne* çıkana kadar uzun süre dergilerde şiir yayımlamadınız. Şiirle ve şiirlerinizin yayımıyla ilgili bundan sonraki planlarınız neler?

ÇŞ: Bu konuda kesin bir şey söylemem şu an için mümkün değil. İki kitabım arasında dediğiniz gibi dokuz yıl var. Üçüncü çıkar mı çıkmaz mı, bunu bile söylemek mümkün değil. Evet hayâllerimiz var ama hepimiz nasibimizi yaşıyoruz. Şiir benim hayatımın en önemli parçası. Rabbimden en büyük isteklerimden biri yazma yeteneğimi daim eylemesidir. Allah yazma imkânı verdikçe yazmaya devam edeceğim. Üçüncü bir kitap çıkarsa ne zaman çıkar? Belki bir-iki sene sonra, belki yine on sene sonra... Nasip...

RK: Okurlarınıza son olarak neler söylemek istersiniz?

ÇŞ: Şiirlerim vasıtasıyla hiç tanımadığım okurlarım arasında bir duygudaşlık kurmak isterim. Ben nasıl Peyami Safa'da, Âsaf Hâlet'te, Attilâ İlhan'da kendimi buluyorsam onlar da şiirlerimde kendilerini bulsun isterim. İşte o zaman bu şiirlerin yayımlanması bir anlam kazanır.

Bir gün hepimiz ölüp gideceğiz... Bu dünyadan göçtüğümde geride kalan insanların beni yazdıklarımla hatırlamalarını isterim. Sadece şiirlerim değil, akademik çalışmalarım da buna dahil... Geleceğe eserlerimle kalabilirsem bahtiyar olurum...

RK: Bu güzel söyleşi için çok teşekkür ederim. Şiir serüveninizin daim olmasını dilerim.

ÇŞ: Ben teşekkür ederim. Çok değerli Mavi Yeşil okurlarına da saygılarımı sunarım...